

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ
บริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศในขณะเดียวกัน

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ วท ๕๓๐๑/๐๙๔๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบองค์การมหาชน จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสามคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเจ้ากรมแผนที่ทหาร และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนไม่เกินหกคน”

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งพลตรีวิจิต สาทรานนท์ เป็นประธานกรรมการ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้พลตรีวิจิต สาทรานนท์ ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมแผนที่ทหาร ดังนั้นจึงขอหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารของพลตรีวิจิต สาทรานนท์ ตามมติคณะรัฐมนตรี และการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรมแผนที่ทหารตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งพลตรีวิจิต สาทรานนท์ เป็นประธานกรรมการ^๑ ในคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๕๐๖๐ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พลตรีวิจิต สาทรรานนท์ ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมแผนที่ทหาร^๒ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการดังกล่าวด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง จึงมีปัญหาว่าพลตรีวิจิต สาทรรานนท์ สามารถดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและดำรงตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่งในขณะเดียวกันได้หรือไม่

เมื่อพิจารณามาตรา ๑๓^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้ว จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการบริหารประกอบด้วย (๑) ประธานกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยในส่วนของ การแต่งตั้งประธานกรรมการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศอันเป็นคุณสมบัติ เฉพาะตัวของบุคคลเป็นสำคัญ และเมื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้รับแต่งตั้ง แล้วจะมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีตามมาตรา ๑๖^๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว โดยจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗^๕ เช่น ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่

^๒ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ให้นายทหารรับราชการ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

^๓ มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสามคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเจ้ากรมแผนที่ทหาร

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความเจตเจนเป็นที่ประจักษ์ในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอวกาศ ภูมิสารสนเทศ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการกิจการของสำนักงาน ซึ่งจะต้องเป็นสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอวกาศหรือภูมิสารสนเทศไม่น้อยกว่าสามคน และต้องเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐอย่างน้อยสองคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

^๔ มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ฯลฯ

ฯลฯ

ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระไม่ได้

^๕ มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

มีความประพุดิเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ สำหรับกรรมการโดยตำแหน่งนั้นเมื่อกฎหมายระบุตำแหน่งใดให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งนั้นย่อมต้องเป็นกรรมการจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกรรมการโดยตำแหน่งไม่สามารถลาออกได้ เพราะตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ย่อมมีโดยถาวร

เมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือ การที่คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งพลตรีวิชิตฯ เป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศย่อมทำให้มีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานในฐานะประธานกรรมการจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามมาตรา ๑๗ ซึ่งเมื่อไม่ปรากฏว่ามีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะทำให้พลตรีวิชิตฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ พลตรีวิชิตฯ ย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานในฐานะประธานกรรมการในคณะกรรมการจนกว่าจะครบตามวาระการดำรงตำแหน่ง และในขณะเดียวกันเมื่อกรรมการโดยตำแหน่งมีลักษณะพิเศษดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น การที่พลตรีวิชิตฯ ซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้ากรมแผนที่ทหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๒) ด้วย จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรมแผนที่ทหารต่อไปได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๘

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพุดิเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕